

Sammanfattning av Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens
gemensamma skogsskyddsstrategi

Strategi för formellt skydd av värdefulla skogar i Gävleborgs län

Länsstyrelsen
Gävleborg

Länsstrategi

för skydd av värdefulla skogar

Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen har tillsammans fastställt en länsstrategi för hur biologiskt värdefulla skogar ska bevaras. Strategin handlar om hur arbetet med bildande av naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal ska genomföras.

Arbetet med formellt skydd av skogsmark är en viktig del i bevarandet av värdefulla skogar. Den skog som har bäst möjlighet att se till att hotade arter långsiktigt kan överleva ska väljas.

Tillsammans med frivilliga avsättningar och generell hänsyn skapas förutsättningar för att bevara de mest värdefulla skogarna. Arbetet med att skydda skog måste därför ske i samarbete och dialog med dem som äger skogen.

Bakgrund

Länets skogar har sen lång tid påverkats av skogsbruk. Jämfört med ett naturskogslandskap finns det mindre gammal skog, färre lövträd och ont om döda träd. Blöta marker har dikats, bördiga marker har odlats upp och skogsbränder har länge bekämpats effektivt. Allt detta innebär att många växt- och djurarter har minskat starkt och nu är utrotningshotade. För att så många arter som möjligt ska kunna leva i skogarna behövs det skogar som ser ut och fungerar som de gör när naturen får sköta sig själv.

En åtgärd som vi kan göra för att behålla så många av våra skogsarter som möjligt, är att bruka skogen varsamt. Men i en del skogar kan vi inte bevara naturvärdena utan att avstå helt från skogsbruk, genom att formellt eller frivilligt skydda värdefulla skogar. Formellt skydd, det är när naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal kommer in i bilden.

Mål för arbetet

Riksdagen har beslutat om miljömål för vårt land. När det gäller skogen heter miljömålet "Levande skogar". Miljömålen ska nås till nästa generation men som en bit på vägen har fyra delmål satts upp. Delmål 1 anger hur mycket skog som ska skyddas. Strategin anger prioriteringar för det fortsatta arbetet med att nå detta delmål, så att statens resurser används så att de gör störst nytta.

När det gäller formellt skydd av skog så ska 21.900 hektar produktiv skogsmark skyddas i vårt län mellan åren 1999 och 2010 för att vi ska nå delmålet. Skogen ska bevaras som naturreservat (17.520 hektar), biotopskydd (1.750 hektar) och naturvårdsavtal (2.630 hektar). Om detta mål uppnås kommer ca 1,9 % av skogen i länet att vara formellt skyddad efter år 2010.

Formella skydd

Naturresevat fattar Länsstyrelsen beslut om. Kan omfatta större eller mindre områden.

Biotopskydd kan Skogsstyrelsen använda sig av för att skydda mindre (< 20 ha) områden av skyddsvärd skog.

Naturvårdsavtal – oftast 50-årigt avtal som Skogsstyrelsen kommer överens om med markägare som själva är intresserade av att ta ett större naturvårdsansvar.

Samverkan och dialog

För att nå miljömålet ”Levande skogar” så räcker det inte bara med det formella skyddet i form av naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal. Bevarandet av de värdefulla skogarna bygger på att många hjälps åt, skogsbolag, enskilda markägare och myndigheter. Allt naturvårdsarbete ska göras i samverkan med markägarna så att det vi gör gemensamt kan förstärka varandra och tillsammans kan vi förhoppningsvis stoppa utdöendet av arter.

Dialog och samverkan med markägare och andra skogsintressenter är en viktig del av Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens arbete med formellt skydd. När ett område blir aktuellt för formellt skydd är ambitionen att tidigt informera markägarna och andra berörda och att så långt det är möjligt genomföra skyddet i samverkan och dialog med dem, för att nå den bästa lösningen. I vissa fall kanske området kan avsättas frivilligt istället för att skyddas formellt.

Så här mycket skog ska skyddas i Gävleborgs län mellan 1999 och 2010:

- *Naturresevat 17 520 ha*
- *Biotopskydd 1 750 ha*
- *Naturvårdsavtal 2 630 ha*

Vilka skogar

ska vi välja
i Gävleborg?

Under lång tid har kunskap byggts upp om var vi har skogar i Gävleborg som innehåller miljöer som är viktiga för bevarandet av den biologiska mångfalden och där många hotade och sällsynta arter lever.

Ytan av dessa värdefulla områden är betydligt större än vad som kan skyddas formellt. Därför kan bara en mindre del av dessa värdefulla skogar skyddas och måste väljas med stor omsorg.

I skyddsarbetet kommer följande skogar att väljas:

- Områden med höga naturvärden på beståndsnivå
- Områden som har goda förutsättningar att på lång sikt bevara sina naturvärden, till exempel genom sin storlek eller genom att de ligger inom en värdetrakt.
- Områden som består av någon prioriterad skogstyp. Det är skogar som Sverige har ett internationellt ansvar för eller som är underrepresenterade i redan skyddade områden.

Höga naturvärden på beståndsnivå

De skogar som är mest värdefulla på beståndsnivå är de som har en naturlig sammansättning. Det som karaktäriserar dem är bland annat gamla träd, stor mängd död ved (stående och liggande) samt förekomst av hotade arter och arter vanliga i naturskogar.

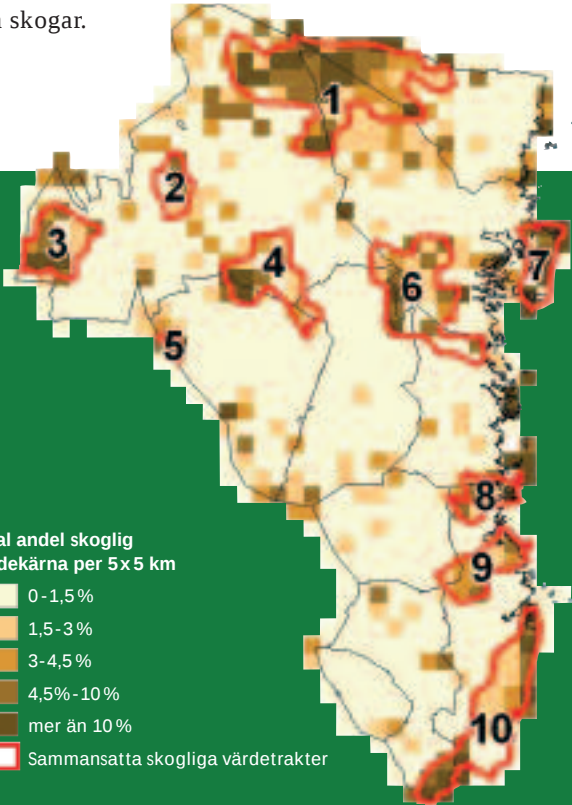
Skogliga värdetrakter

I strategin föreslås att naturskyddet i första hand riktas till större områden där en stor del av skogen har höga naturvärden. De här stora områdena kan man kalla för värdetrakter. I länet bedöms det finnas 10 sådana (se karta). I dessa finns större möjligheter att bevara livskraftiga populationer av både vanliga, ovanliga och utrotningshotade växter och djur. Därför kommer andelen skyddade områden att vara större i dessa värdetrakter, men områden utanför kommer också att skyddas.

Prioriterade skogstyper

För vissa skogstyper har Sverige en stor andel sett i ett europeiskt och internationellt perspektiv. Dessa skogstyper har därför Sverige ett stort ansvar att bevara. Bland annat gäller detta större urskogsartade barrskogar, större myr- och naturskogsmosaiker, skärgårdsnaturskogar och kalkbarrskogar.

Några andra skogstyper har bedömts vara underrepresenterade i redan skyddade områden. Det gäller bland annat högproduktiva skogar, strandlövnaturskogar, medellålders-sena lövsuccessioner, och sandbarrskogar. Dessa ska också prioriteras högre än andra skogar.

Sammansatta skogliga värdetrakter i Gävleborgs län.
De olivfärgade smårutorna anger arealen värdekärna inom 5x5 kilometersrutor.

Sammanfatt trakt	Summa produktiv skogsmark	Känd värdekärna		Värdekärnor består av		
		areal (ha)	andel (%)	Skyddad areal	Pågående reservats bildning	Övrig känd värdekärna
1. Norra Hälsinglands gammelskogar	102 500	13 300	13%	1 502	680	10 800
2. Gebbarområdet	10 400	2 200	21%	151	350	1 700
3. Orsa Finnmark	22 800	3 400	15%	1 981	—	1 400
4. Rossen - Andersvallsmyran	30 300	2 700	9%	134	900	1 700
5. Älkarstjärnarna	2 800	500	19%	—	—	500
6. Skogar SV Hudiksvall	53 000	4 200	8%	1 187	1 130	1 800
7. Hornslandet - Agön	8 500	2 900	34%	1 546	—	1 300
8. Skärjån - Kusön	10 600	1 300	12%	424	270	600
9. Testeboån - Sörsundet	18 800	1 700	9%	369	90	1 200
10. Färnebofjärden - Kalkområdet	39 100	4 700	12%	2 022	1 500	1 300
Summa i värdetrakter	298 800	36 900	12%	9 316	4 920	22 300
Utanför värdetrakter	1 110 800	22 200	2%	1 717	1 110	15 600
Totalt	1 409 600	59 100	4%	11 033	6 030	37 900

Detta är en sammanfattning av Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens gemensamma skogsskyddsstrategi som består av tre rapporter. Strategidokumentet finns att ladda ner på www.x.lst och www.svo.se men kan också rekvireras från Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen.

Rapport 2006:19

Rapport 2006:20

Rapport 2006:21

Nygatan 3, 826 83 Söderhamn. **Telefon:** 0270-730 00

Webbsida: www.skogsstyrelsen.se

Länsstyrelsen
Gävleborg

Besöksadress: Borgmästarplan, 801 70 Gävle. **Telefon:** 026-17 10 00

Webbsida: www.x.lst.se